

ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวะ: กรณีศึกษาสถาบันอาชีวะศึกษาในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

Factors Affecting the Inter-school Violence among Vocational College Students: A Case Study of Vocational Colleges in Mueang Samut Prakarn, Samut Prakarn province

ฐาปนัส เรืองรัตนพงศ์^{1*} และ ศศิกัทร่า สิริวาท²

Thapanas Ruangrattanapong^{1*} and Sasiphattra Siriwato²

¹คณะอาชีวศึกษาและการบริการงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี ประเทศไทย

²สถาบันการทูตและการต่างประเทศ มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี ประเทศไทย

¹Faculty of Criminology and Justice Administration, Rangsit University, Pathum Thani, Thailand

²Institute of Diplomacy and International Studies, Rangsit University, Pathum Thani, Thailand

*Corresponding author, E-mail: teddy_bear_tezs@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวะ: กรณีศึกษาสถาบันอาชีวะศึกษาในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยและสาเหตุของการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา 2) เพื่อศึกษาหาแนวทางในการป้องกันการทะเลาะวิวาทในนักเรียนอาชีวศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักสถาบันละ 3 คน แบ่งเป็น (1) นักเรียนที่อยู่ในชั้นปีที่ 3 หรือมีอายุมากกว่า 18 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน โดยคัดเลือกจากนักเรียนอาชีวะที่มีปัญหาในเรื่องของความประพฤติมากที่สุดและไม่เคยถูกจับกุมโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งทำการคัดเลือกโดยอาจารย์ฝ่ายปกครอง และ (2) หัวหน้าอาจารย์ฝ่ายปกครองที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน รวมทั้งหมดจำนวน 9 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยและสาเหตุของการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาเกิดจากเกิดความตึงเครียดตามธรรมชาติและถูกช่วยได้ง่าย เนื่องจากอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น (14-16 ปี) เมื่อถูกทำร้ายและถูกข่มขู่ รวมถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถเอาผิดกับผู้กระทำความผิดได้ จึงทำให้เกิดความต้องการเอาคืนเพื่อแก้แค้นและเป็นการรักษาศักดิ์ศรี นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรมเลียนแบบสื่อ และปัญหาความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ที่เป็นปัจจัยสำคัญทำให้เด็กมีพฤติกรรมรุนแรง เพราะเชื่อว่าจะได้รับความสนใจ และได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน สำหรับผลการศึกษาหาแนวทางในการป้องกันการทะเลาะวิวาทในนักเรียนอาชีวศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า กฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบันยังไม่มีผลรวดเร็วและเด็ดขาดมากพอที่จะทำให้เกรงกลัวการกระทำผิด รวมถึงสื่อต่าง ๆ ก็ยังนำเสนอภาพความรุนแรงต่าง ๆ โดยไม่มีการเซ็นเซอร์และไม่มีการให้ความรู้ที่ถูกต้อง

เกี่ยวกับผลเสียและการลงโทษตามกฎหมาย เพราะฉะนั้นจึงควรมีการแก้ไขกฎหมาย เพิ่มกำลังคนหรืองบประมาณเพื่อดูแลความสงบเรียบร้อยให้มากขึ้น และควรมีแผนยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหาพฤติกรรมรุนแรงอย่างเป็นรูปธรรมระหว่างนักเรียน คณะครู เจ้าหน้าที่ตำรวจ และชุมชน

คำสำคัญ: อาชีวศึกษา พฤติกรรมรุนแรง การทะเลาะวิวาท

Abstract

This research has two objectives which are 1) studying factors and causes of violent behaviors of vocational students 2) proposing effective solutions to prevent the violence among vocational students. The research was conducted on the basis of qualitative methodology. In order to collect data, the interviews were performed with nine informants. Among them, six were vocational students who were 18 years old and above, studying in the third year, and having problems about their behaviors from three vocational schools in Samut Prakarn Province. However, these informants had never been arrested by police officers from their inter-school violence. The other three participants were teachers who had experiences on looking after vocational students at least 5 years. This study found that factors and causes of violent behaviors of vocational students were that youth and students who were at the early teenage (about 14 – 16 years old) were distracted easily, especially when there was a fight between schools, these students would shortly decide to revenge their opposite school because, under the Thai laws, police officers could not arrest students who were under 18 years old. Moreover, media was another important factor leading to violent behaviors among vocational students. Students who had family problems and had a bad relationship with their family tended to imitate violent behavior from media. These students believed that they would receive attention and be accepted by friends if they used violent behaviors. To propose effective solutions, the government should amend laws by changing the laws to be more powerful when compared to the past because vocational students never felt that they had to respect and obey laws. Moreover, many media channels still presented violent images and violent behaviors without censorship. Therefore, the government should control the presentation of violent contents in all media channels and implemented the strategic plan which required the cooperation from students, schools, police officers, government officers and community in order to prevent inter-school violence more effectively.

Keywords: Vocational Colleges, Violent Behavior, Arguments among vocational students

1. บทนำ

หนึ่งในปัญหาหลักที่ประเทศไทยประสบอยู่ในปัจจุบันนี้ คือการขาดแคลนแรงงานสายอาชีพ หรือแรงงานด้านเทคนิคในสาขาวิชาต่าง ๆ ซึ่งเป็นกำลังหลักในการพัฒนาประเทศ จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่า ความต้องการ

แรงงานระดับ ปวช. ของไทยในปี 2558-2564 อยู่ที่ระดับ 5.5 ล้านคน แต่จำนวนแรงงานที่มีอยู่ในปัจจุบันอยู่ที่ประมาณ 1.5 ล้านคน เท่ากับยังขาดแคลนแรงงานมากถึงปีละ 4 ล้านคน

รูปที่ 1 สถิติความต้องการแรงงาน ระดับชั้น ปวช. ปี 2558 – 2564 (ศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ กระทรวงแรงงาน, 2560)

ปัญหาสำคัญที่ทำให้เยาวชนไทยไม่เลือกศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษามากเท่าที่ควร คือปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ที่มักจะปรากฏให้เห็นตามหน้าสื่ออยู่บ่อย ๆ ทั้งในสถาบันและต่างสถาบัน และเหตุทะเลาะวิวาทแต่ละครั้ง ก็ส่งผลให้มีทั้งผู้ได้รับบาดเจ็บสาหัสและเสียชีวิต นอกจากนี้ยังมีประชาชนบางส่วนที่ได้รับผลกระทบจากการทะเลาะวิวาทในครั้งนั้น ๆ ด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้บ่อยครั้ง ก็ทำให้ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้ลูกหลานศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษา แม้จะทราบดีว่าเมื่อจบการศึกษาก็มีงานรองรับแน่นอน เพราะเป็นที่ต้องการของตลาด นอกจากนี้ยังมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาไม่สูงมากนัก (สุภชนันท์ หลักเมือง, 2555)

ที่ผ่านมา มีการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาทั้งจากรัฐบาล เจ้าหน้าที่ตำรวจ และภาคประชาชน แต่ก็ไม่ได้ผลเท่าที่ควรนัก เพราะไม่ได้มีการบังคับใช้อย่างจริงจัง และนักเรียนก็ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย ถึงจะมีการบังคับใช้กฎหมายมาตรา 44 ให้เจ้าพนักงานกักตัวผู้ก่อเหตุ หรือเตรียมก่อเหตุไม่เกิน 6 ชั่วโมง พ่อแม่ผู้ปกครองต้องทำทัณฑ์บนหรือวางเงินประกัน หากลูกหลานทำผิดซ้ำ จะถูกริบเงิน แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ปัญหาเรื่องนี้ได้อย่างตรงจุด ยังมีเหตุทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาให้เห็นตามหน้าสื่ออยู่บ่อยครั้ง และในพื้นที่ อ.เมืองสมุทรปราการ จ.สมุทรปราการ ก็ยังพบการทะเลาะเบาะแว้งระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาทั้ง 3 โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าตำรวจ และทางโรงเรียนจะมีมาตรการห้ามปรามอย่างเด็ดขาด ก็ยังไม่สามารถป้องกันปัญหานี้ได้อย่างจริงจัง

จากเหตุผลข้างต้น ทำให้งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา: กรณีศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ มีความน่าสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยและสาเหตุของการทะเลาะวิวาทในนักเรียนอาชีวศึกษา รวมทั้งการศึกษาหาแนวทางการป้องกันการทะเลาะวิวาทอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อสถาบันอาชีวศึกษาต่างๆ และผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยและสาเหตุของการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา
2. เพื่อศึกษาหาแนวทางในการป้องกันการทะเลาะวิวาทในนักเรียนอาชีวศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

3. อุปกรณ์และวิธีการ / วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา: กรณีศึกษาศาสนาอันอาชีวศึกษาในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงปัจจัยและสาเหตุของพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษา และแนวทางในการป้องกันการใช้ความรุนแรงในนักเรียนอาชีวศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สถาบันอาชีวศึกษาที่เลือกสัมภาษณ์มี 3 สถาบัน ได้แก่ 1) วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ 2) วิทยาลัยเทคโนโลยีสมุทรปราการ (ธานีเทคโนโลยี) และ 3) วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ จากสถาบันอาชีวศึกษาทั้งหมด 11 สถาบันในจังหวัดสมุทรปราการ เนื่องจากทั้ง 3 สถาบันนี้ ยังพบการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง แม้ทางโรงเรียนและเจ้าหน้าที่ตำรวจจะมีมาตรการเข้มงวดมากขึ้น แต่ก็ยังไม่สามารถยุติความรุนแรงได้อย่างจริงจัง และทั้ง 3 สถาบันนี้เป็นสถาบันอาชีวศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ อ.เมืองสมุทรปราการ จ.สมุทรปราการทั้งสิ้น โดยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักสถาบันละ 3 คน แบ่งเป็นนักเรียนที่อยู่ในชั้นปีที่ 3 หรือมีอายุมากกว่า 18 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน เลือกจากเด็กที่มีปัญหาในเรื่องของความประพฤติมากที่สุดและไม่เคยถูกจับกุมโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยให้อาจารย์ฝ่ายปกครองเป็นผู้คัดเลือกเอง และหัวหน้าอาจารย์ฝ่ายปกครองที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

3.3.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เป็นวิธีการศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไป โดยการรวบรวมเอกสารซึ่งเป็นข้อมูลที่มีการบันทึกไว้แล้วโดยผู้อื่น ได้แก่ หนังสือทั่วไป หนังสืออ้างอิง งานวิจัย วิทยานิพนธ์ที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าในเรื่องนั้น ๆ และเอกสารต่าง ๆ ของทางราชการที่จัดทำขึ้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้

3.3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ โดยที่ผู้วิจัยเลือกวิธีการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi Structured Interview) โดยที่ผู้ศึกษาต้องสัมภาษณ์ไปตามคำถามที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ตามข้อที่กำหนดไว้เท่านั้น และผู้วิจัยจะใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผ่านความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ซึ่งเป็นคำถามในการสัมภาษณ์และจดบันทึกข้อมูล และบันทึกเสียงตามคำบอกของผู้ถูกสัมภาษณ์

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้อย่างแท้จริง และได้คำตอบจากผู้ให้ข้อมูล (Key Informants) เป็นรายบุคคล โดยประเด็นที่ศึกษาคือ 1) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยและสาเหตุของพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษา 2) เพื่อศึกษาหาแนวทางในการป้องกันการใช้ความรุนแรงในนักเรียนอาชีวศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการสัมภาษณ์ที่เกิดขึ้นนั้น จะมุ่งใช้ทั้งคำถามที่มีการกำหนดไว้แล้ว รวมทั้งคำถามอื่นเพิ่มเติมเพื่อให้ได้คำตอบที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของ

การศึกษาให้มากที่สุด การสัมภาษณ์จะใช้การสอบถาม เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่นำไปสู่เป้าหมายของการศึกษาให้ได้มากที่สุด

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการวิจัยโดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วนคือ 1) ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 2) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะนำมาทำสรุปย่อประเด็น จัดแบ่งกลุ่ม ประเด็นเนื้อหาที่ได้เพื่อนำมาวิเคราะห์ปัจจัยและสาเหตุของพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษา 3) นำข้อมูลที่ได้รับจากทั้ง 2 ส่วนข้างต้นมาสังเคราะห์ สรุปรวมกันเพื่อให้ได้แนวทางในการป้องกันการใช้ความรุนแรงในนักเรียนอาชีวศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์อาจารย์หัวหน้าฝ่ายปกครองทั้งหมด 3 โรงเรียนที่มีต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1) ปัจจุบันยังมีการทะเลาะวิวาทบ่อยครั้งแต่ไม่รุนแรง เพราะสถาบันการศึกษามีความเข้มงวดในเรื่องของการตรวจอาวุธ ตรวจยาเสพติด และตรวจดูพฤติกรรมเสี่ยงที่อาจนำไปสู่ความรุนแรงมากขึ้น 2) สาเหตุที่ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท ส่วนใหญ่เกิดจากการถูกขู่ด้วยคำพูดรุนแรงหยาบคาย การได้รับการปลุกฝังทัศนคติที่ผิดจากรุ่นพี่ การควบคุมอารมณ์ไม่ได้จากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือยาเสพติด และการเลียนแบบพฤติกรรมที่ได้รับจากสื่อต่างๆ 3) การเลียนแบบพฤติกรรมรุนแรง ส่วนหนึ่งเกิดจากการเลียนแบบบุคคลในครอบครัว และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากการเลียนแบบพฤติกรรมความรุนแรงจากสื่อ โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ และสื่อสังคมออนไลน์ 4) มาตรการที่โรงเรียนใช้ในการควบคุมเพื่อไม่ให้เกิดความรุนแรงและสามารถนำมาใช้ได้จริง คือการร่วมมือกับนักจิตวิทยาและเจ้าหน้าที่หลายๆ ฝ่าย เพื่อประเมินสภาพจิตใจของเด็ก พร้อมกับให้ความรู้ด้านจิตวิทยากับอาจารย์ เพื่อให้อาจารย์ได้เข้าใจนักเรียนมากขึ้น รวมถึงหาวิธีแก้ปัญหาและลงโทษเด็กที่เหมาะสม 5) ความสามารถในการยุติหรือควบคุมพฤติกรรมรุนแรง ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าโรงเรียนควรมีระบบการลงโทษผู้เรียนที่ได้มาตรฐานและยุติธรรม โดยมีเจ้าหน้าที่หลายฝ่ายเข้าร่วมพิจารณาบทลงโทษร่วมกัน และควรมีช่องทางสื่อสารเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนกับผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนดูแลและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยงใช้ความรุนแรง

จากการศึกษาพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์นักเรียน จำนวน 6 คน สามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

1) การเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรุนแรง ส่วนใหญ่เกิดจากการถูกสถาบันอุ้มหรือทำร้ายทั้งตัวเองและเพื่อนก่อน เมื่อตำรวจและอาจารย์ไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมายได้ จึงทำให้เกิดความรู้สึกอึดอัดแค้น ส่วนสาเหตุรองลงมาคือการถูกปลุกฝังให้รักสถาบันแบบผิดๆ โดยเน้นเรื่องศักดิ์ศรี ความยิ่งใหญ่ของสถาบัน 2) ความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมรุนแรง ส่วนใหญ่รู้สึกเสียใจกับเหตุการณ์รุนแรงที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งส่งผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัวตนเอง ครอบครัวผู้อื่น สังคม อาจารย์ และสถาบัน 3) วิธีหลีกเลี่ยงความรุนแรงที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่

เห็นด้วยว่าควรมีการบังคับใช้กฎหมายให้รุนแรงและเด็ดขาดมากขึ้น คนทำผิดต้องได้รับการลงโทษ และเห็นด้วยว่าควรหลีกเลี่ยงยาเสพติด เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 4) นักเรียนทั้งหมดไม่เคยตกเป็นเหยื่อความรุนแรงด้วยตัวเอง มีบ้างที่พบเห็นคนในครอบครัวถูกทำร้าย แต่ไม่ได้เข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือห้ามปรามอย่างจริงจัง หากพบเห็นคนรู้จักตกเป็นเหยื่อความรุนแรงในครอบครัว ก็เลือกที่จะช่วยเพียงแจ้งตำรวจเพราะเห็นว่าไม่ใช่เรื่องของตัวเอง 5) นักเรียนส่วนใหญ่มีทั้งเพื่อนสนิทที่มีพฤติกรรมรุนแรง และไม่รุนแรง แต่ส่วนมากก็คิดว่าเป็นเรื่องปกติของเด็กผู้ชาย 6) การเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์รุนแรงของเพื่อนสนิท ส่วนใหญ่รู้สึกไม่ค่อยดีและลำบากใจ แต่ก็พร้อมที่จะให้การช่วยเหลือเพื่อน ในกรณีที่เพื่อนไม่ได้เป็นผู้กระทำผิด หรือเป็นผู้เริ่มต้นเหตุการณ์ก่อน 7) การลดความรุนแรงในครอบครัวของตัวเองและเพื่อน ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการพูดคุยกับในครอบครัวด้วยเหตุผลและความเข้าใจ และอีกส่วนหนึ่งเห็นด้วยว่า การอบรมสั่งสอนของคนในครอบครัว และการเอาใจใส่ต่อปัญหาต่างๆ จะช่วยลดความรุนแรงต่างๆ ลงได้ 8) ความรู้สึกเมื่อเห็นสื่อนำเสนอความรุนแรงของนักเรียนในสถาบันของตัวเอง หรือสถาบันอื่น ส่วนใหญ่รู้สึกหดหู่ใจ และรู้สึกไม่ดี ไม่ว่าจะเกิดขึ้นกับสถาบันของตัวเองหรือสถาบันอื่น ในกรณีที่เกิดขึ้นกับสถาบันตัวเอง ก็เกรงว่าบุคคลภายนอกจะมองว่าสถาบันมีชื่อเสียงที่ไม่ดี 9) นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยเห็นข่าวความรุนแรงที่ตัวเองและเพื่อนเข้าไปข้องเกี่ยว แต่ก็มีนักเรียนส่วนน้อยที่เคยเห็นข่าวตัวเอง แต่ไม่ได้รู้สึกอะไร เพราะเชื่อว่าข่าวนำเสนอเกินจริง 10) พฤติกรรมความรุนแรงที่เลียนแบบจากสื่อ ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า มีการเลียนแบบพฤติกรรมความรุนแรงจากที่เห็นในสื่อ เพราะจากการนำเสนอ มักจะแสดงให้เห็นพฤติกรรมเพียงด้านเดียว ไม่ได้นำเสนอถึงผลกระทบและโทษต่างๆ ที่จะตามมา

จากการศึกษาแนวทางป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาซึ่งยังเกิดอย่างต่อเนื่อง พบว่า ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอให้ยุติลง เนื่องจากนักเรียนทั้งหมดให้ความคิดเห็นว่า การบังคับใช้กฎหมาย และการจับกุมตัวผู้กระทำความผิด ยังไม่รวดเร็วและรุนแรงมากพอที่จะทำให้เกิดความกลัวที่จะไม่กล้ากระทำความผิดได้ และภายในสถาบันก็ยังมีการปลูกฝังแนวความคิดในการรักสถาบันแบบผิดๆ จากรุ่นพี่ สอดคล้องกับความเห็นของอาจารย์หัวหน้าฝ่ายปกครองที่พยายามจะเข้มงวดมากขึ้นเรื่องการตรวจอาวุธ ยาเสพติดและพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน รวมถึงมีการนำนักจิตวิทยาเข้ามาช่วยดูแล แต่ก็ทำได้เพียงลดความรุนแรงที่เกิดขึ้นเท่านั้น เนื่องจากอีกปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมรุนแรง เกิดจากการเลียนแบบสื่อ เมื่อเด็กและวัยรุ่นไม่ได้รับคำแนะนำที่ถูกต้อง หรือผลกระทบที่จะตามมา ก็เข้าใจว่าสิ่งที่ได้เห็นเป็นสิ่งที่ดีและถูกต้อง มิเช่นนั้นคงไม่สามารถนำเสนอผ่านสื่อได้

5. การอภิปรายผล

สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมความรุนแรง เกิดขึ้นจากความเชื่อมโยงใน 2 ประเด็นหลัก คือ นักเรียน และสถาบันต่าง ๆ โดยสาเหตุหลักที่เกิดจากตัวนักเรียน ได้แก่ 1) นักเรียนและเพื่อนเคยถูกโรงเรียนคู่อริทำร้ายมาก่อน โดยที่ไม่สามารถเอาผิดตามกฎหมายกับผู้กระทำความผิดได้ จึงเกิดความรู้สึกอึดอัดแค้นขึ้น 2) เกิดจากความกลัวคนองตามธรรมชาติของวัยรุ่นและการถูกข่มขู่ สอดคล้องกับทฤษฎี Self-Control ที่กล่าวไว้ว่า ผู้ที่มีการควบคุมตัวเองต่ำ ไม่มีความอดทน มีโอกาสสูงที่จะก่อเหตุอาชญากรรม (Gottfredson & Hirschi, 1990) 3) การได้รับการปลูกฝังจากรุ่นพี่ ให้รักสถาบัน ไม่ยอมให้สถาบันอื่นดูถูกว่าอ่อนแอ และไม่ยอมให้ใครมาทำร้ายพรักพวกของตนเอง รวมถึงต้องการเป็น

ยอมรับในหมู่รุ่นพี่และเพื่อนฝูง สอดคล้องกับทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Association Theory) ที่อธิบายถึงอิทธิพลต่อการโจรกรรมจักรยานยนต์ของเด็กและเยาวชน โดยกล่าวว่าการกระทำผิดมักมีแบบการกระทำผิดมาจากเพื่อน และคิดว่าจะได้รับการยอมรับในกลุ่มเพื่อนและคิดว่าสามารถกระทำได้แบบเดียวกับเพื่อน นอกจากนี้ส่วนใหญ่มักมีการคบหากับกลุ่มเพื่อนที่ก่อเหตุมาก่อน รวมถึงกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมที่ชั่วร้ายในตอนกลางคืน (Sutherland, 1947) และสอดคล้องกับทฤษฎีวัฒนธรรมรอง (Sub-culture) ที่ได้กล่าวไว้ว่า สังคมจะมีบรรทัดฐานและวัฒนธรรมที่ดี ซึ่งคนส่วนใหญ่ปฏิบัติตามเพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม แต่จะมีการปฏิบัติบางสิ่งที่เป็นการฝ่าฝืนบรรทัดฐานและวัฒนธรรมโดยคนกลุ่มย่อยในสังคม ซึ่งอาจนำไปสู่การก่ออาชญากรรม (Cohen, 1955) 4) การเลียนแบบพฤติกรรมความรุนแรงจากสื่อ เนื่องจากการนำเสนอภาพความรุนแรง โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ ซึ่งเป็นสื่อที่มีอิทธิพลสูงสุด เพราะสามารถเข้าถึงได้ง่ายกับคนทุกเพศทุกวัย ยิ่งถ้าหากมีการนำเสนอในเรื่องของการชกต่อยกัน รวมถึงมีภาพที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์ทางเพศที่ล่อแหลม จะส่งผลให้เด็กเกิดความสงสัย และนำไปสู่การค้นหาคำตอบด้วยตัวเองในเวลาต่อมา โดยที่ไม่รู้ว่าเป็นเรื่องที่ถูกหรือผิดอย่างไร

ส่วนสาเหตุหลักที่เกิดจากสถาบันต่าง ๆ ได้แก่ 1) การเลี้ยงดูของครอบครัวที่มีลักษณะเผด็จการ ก้าวร้าว และขาดความอบอุ่น ผู้ปกครองไม่มีเวลาและเป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียน 2) เกิดจากสภาพแวดล้อมของชุมชนที่ยังมีการมั่วสุม ไม่มีระเบียบ มีการทะเลาะวิวาท และมีปัญหายาเสพติด สอดคล้องกับทฤษฎีพันธะทางสังคม (Social Bonding Theory) ที่กล่าวว่า เด็กหรือเยาวชนที่มีพันธะทางสังคมน้อย จะมีโอกาสเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปสู่การกระทำผิดหรือก่ออาชญากรรมสูง (Hirschi, 1969) และด้วยรูปแบบการควบคุมทางสังคม มีความอ่อนแอ ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Merton, 1957) ทำให้นักศึกษาที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทไม่มีความเกรงกลัวต่อกฎหมาย เนื่องจากกระทำผิดแล้วไม่ถูกจับกุม และส่งผลให้กระทำผิดซ้ำ 3) สภาพแวดล้อมของสถาบันศึกษา มาตรการกวดขันและวิธีแก้ปัญหาและการลงโทษเด็กที่ยังไม่เหมาะสม และไม่เด็ดขาด ขาดครูและนักจิตวิทยาร่วมแก้ไขปัญหา และกระบวนการควบคุมตรวจสอบและควบคุมของนักเรียนยังไม่ดีพอ 4) สถาบันกลุ่มและเครือข่าย เกิดจากเครือข่ายสถาบันกลุ่มต่าง ๆ เช่น รุ่นพี่ ยังมีอิทธิพลต่อความเชื่อเรื่องศักดิ์ศรีและรู้สึกถึงความยิ่งใหญ่ของสถาบัน

ในส่วนของการศึกษาแนวทางในการป้องกันการเพิ่มความรุนแรงในนักเรียนอาชีวศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า แนวทางป้องกันการเพิ่มความรุนแรงในนักเรียนอาชีวศึกษา ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอให้ยุติลง เนื่องจากนักเรียนทั้งหมดได้ให้ความเห็นว่ากฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ยังไม่มีความรุนแรงและเด็ดขาดมากพอที่จะให้เกรงกลัวต่อการกระทำผิดได้ รวมถึงยังไม่สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดได้อย่างรวดเร็วอย่างที่ควรจะเป็น สอดคล้องกับแนวคิดของ สรยุทธ จิโรทศา (2558) ที่ได้ระบุว่า ปัจจุบันยังมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองไม่มากพอที่จะเข้าระงับเหตุได้ทันทีเช่นกัน ดังนั้น แนวทางที่สามารถลดความรุนแรงในนักเรียนอาชีวศึกษาได้ จึงต้องมีความเชื่อมโยงกัน ตั้งแต่ด้านครอบครัว ด้านตัวนักเรียน และด้านสถาบันการศึกษาและสถาบันอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

ด้านครอบครัว ผู้ปกครองควรใส่ใจดูแลนักเรียน สังเกตพฤติกรรม ให้คำปรึกษาเมื่อเด็กมีปัญหา และไม่ควรตัดสินปัญหาต่าง ๆ ด้วยพฤติกรรมรุนแรงในครอบครัว ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความรู้สึกและจิตใจของเด็ก ซึ่งอาจนำไปสู่การซึมซับพฤติกรรมความรุนแรงและความก้าวร้าวไปใช้แก้ปัญหา

ด้านสถาบันการศึกษา ควรมีแนวทางป้องกันการใช้ความรุนแรงที่ยุติธรรมและเด็ดขาด ควรมีกิจกรรมตรวจสอบสารเสพติด และตรวจประเมินสภาพจิตใจของนักเรียนทุก ๆ 1-2 เดือน เพื่อป้องกันภาวะความเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมรุนแรง รวมถึงให้คำปรึกษาปัญหาทั้งด้านสุขภาพและปัญหาทางสังคม มีการกำหนดแผนและวิธีป้องกันการก่อเหตุ ตลอดจนการช่วยเหลือนักเรียนนักศึกษาที่ประสบเหตุด้วยความรวดเร็ว ซึ่งจะช่วยลดการก่อเหตุทะเลาะวิวาทได้ในระดับหนึ่ง และควรจัดหากิจกรรมต่างๆ เพื่อดึงความสนใจของนักเรียน และเพื่อกระชับความสัมพันธ์กับนักเรียนจากสถาบันคุณวุฒิ อย่างเช่นที่วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาม ได้จัดให้มีโครงการคัดเลือกเยาวชนช้างเผือกด้านกีฬา โดยสนับสนุนให้นักเรียนหันมาให้ความสนใจกับกีฬาฟุตบอลมากขึ้น และหากนักเรียนคนไหนมีความสามารถก็จะนำไปคัดตัวเข้าแคมป์ทีมชาติอีกด้วย และหากนักเรียนคนไหนได้รับการคัดเลือก ทางสถาบันจะให้ทุนการศึกษาฟรีพร้อมกับจัดหาที่พักให้ เพื่อให้สามารถซ้อมกีฬา และเข้าเรียน ได้อย่างเต็มที่ (เนชั่นทีวี, 2562)

ด้านนักศึกษา ควรหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสิ่งเสพติด และปรับทัศนคติเกี่ยวกับการรักศักดิ์ศรีและสถาบันในทางที่ไม่ถูกต้อง และหากมีปัญหาใด ๆ เกิดขึ้นให้รีบปรึกษากับอาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่เพื่อหาแนวทางที่ต้องต่อไป

การควบคุมผู้กระทำผิด ควรมีการบำบัดฟื้นฟูปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพราะการลงโทษโดยการคุมขังในเรือนจำอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมที่เกิดจากความผิดปกติของจิตใจและอารมณ์ ในกรณีนี้นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์จะมีความสำคัญมาก และต้องเข้ามาทำงานร่วมกับนักกฎหมายเพื่อฝึกให้เด็กให้รู้จักวิธีการประเมินและหลบหลีกอันตรายเพื่อให้สามารถเอาตัวรอดได้อย่างปลอดภัย เมื่อมีภัยขึ้น เด็กต้องรู้จักบอกและขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ที่สามารถไว้วางใจจนกว่าจะได้รับความช่วยเหลือ

ด้านเจ้าหน้าที่ตำรวจ ควรเข้าตรวจเยี่ยมตามสถาบันอาชีวศึกษาเป็นประจำ เพื่อเป็นการป้องปรามไม่ให้เกิดการก่อเหตุทะเลาะวิวาทและพฤติกรรมรุนแรงในนักศึกษา รวมถึงควรตรวจพื้นที่ที่มักเกิดปัญหาพฤติกรรมรุนแรง จัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อเข้าระงับเหตุการณ์ ที่มีเหตุทะเลาะวิวาทโดยประสานกับหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหากพบการทะเลาะวิวาท ก็ควรมีแผนยุทธศาสตร์เพื่อจับกุมผู้กระทำผิดมาลงโทษตามกฎหมายได้ทันทั่วทั้ง

ด้านชุมชน ควรมีการเฝ้าระวังเหตุความรุนแรงภายในชุมชน ควรมีมาตรการป้องกันเหตุรุนแรงที่อาจเกิดขึ้น การมีส่วนร่วมของวัยรุ่น และกลุ่มเสี่ยงเกี่ยวกับสารเสพติด ควรมีผู้รับผิดชอบประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มาระงับเหตุอย่างทันทั่วทั้ง และควรมีกองเวรจรปดภายในพื้นที่เป็นจุดเสี่ยง และใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. บทสรุป

ผลการศึกษาปัจจัยและสาเหตุของพฤติกรรมรุนแรงของนักศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เกิดจากการที่นักเรียนในระดับชั้นอาชีวศึกษา ยังอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น (14-16 ปี) ซึ่งเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกายและอารมณ์สูง ทำให้เกิดความตึงเครียดตามธรรมชาติและถูกช่วยได้ง่าย เมื่อเกิดเหตุรุนแรงขึ้น และไม่สามารถจับกุมตัวผู้กระทำผิดได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจและฝ่ายปกครองมีจำนวนไม่เพียงพอ จึงทำให้ผู้ที่ถูก

ทำร้ายเกิดความรู้สึกอยากเอาคืน จึงนำไปสู่การทะเลาะวิวาทอย่างรุนแรงที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินอยู่บ่อยครั้ง และส่งผลให้เกิดการแก้แค้นกันไปมาไม่มีวันจบสิ้น

นอกจากนี้ สื่อต่างๆ ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการมีพฤติกรรมรุนแรงของนักเรียน โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์และสื่ออินเทอร์เน็ตที่ได้มีการนำเสนอข่าวรุนแรง จนทำให้เด็กมีพฤติกรรมเลียนแบบขึ้น เพราะเชื่อว่าทำแล้วจะได้รับความสนใจเหมือนที่ได้เห็นในสื่อ และได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน นอกจากนี้ครอบครัว ชุมชน สถาบันการศึกษา ก็เป็นอีกสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่รุนแรง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ไม่ดี สภาพแวดล้อมของชุมชนที่เต็มไปด้วยการมั่วสุม การใช้ยาเสพติด การทะเลาะวิวาท การลงโทษภายในสถาบันศึกษาที่ไม่เด็ดขาดและไม่เหมาะสม รวมถึงยังมีสถาบันกลุ่มหรือเครือข่ายที่มีผลต่อพฤติกรรมรุนแรงโดยตรง ซึ่งก็คือกลุ่มเพื่อนและรุ่นพี่ เนื่องจากเด็กในวัยนี้มักคิดว่าตนเองมีคุณค่าเมื่ออยู่กับเพื่อนๆ และพร้อมที่จะทำทุกอย่างเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม แม้กระทั่งเสพสิ่งเสพติดซึ่งเป็นต้นเหตุของการเกิดอาชญากรรมต่าง ๆ

ผลการศึกษาแนวทางป้องกันการใช้ความรุนแรงในนักเรียนอาชีวศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า ภาครัฐควรแก้ไขกฎหมาย และระเบียบปฏิบัติขั้นตอนในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มีความเข้มงวดเด็ดขาด และเหมาะสมมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็กและเยาวชนเกรงกลัวบทลงโทษและไม่กล้ากระทำความผิด นอกจากนี้ควรเพิ่มกำลังคน หรืองบประมาณในการดูแลความสงบเรียบร้อยมากกว่านี้ เพื่อให้สามารถเข้าระงับเหตุได้อย่างทันท่วงที ส่วนในสถานศึกษา ควรจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหาพฤติกรรมรุนแรงอย่างเป็นรูปธรรม มีคณะครูร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และชุมชนร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหา และในส่วน of นักเรียนเอง ควรหลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวหรือรุนแรง และควรมีทัศนคติในการรักษาสถาบันอย่างสร้างสรรค์ หากตกอยู่ในสถานการณ์คับขัน ต้องตั้งสติและพยายามหลีกเลี่ยงความรุนแรงให้ได้ โดยในระหว่างนี้ควรขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือผู้ใหญ่ที่สามารถช่วยเหลือได้ให้เร็วที่สุด

7. กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้ความสามารถของอาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ศศิภัทรา ศิริวาโท ที่ได้ให้คำแนะนำและให้กำลังใจมาตลอดจนกระทั่งงานวิจัยนี้สำเร็จลงในวันสุดท้าย นอกจากนี้ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทางด้านอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม รวมถึงมหาวิทยาลัยรังสิตที่ให้โอกาสทางการศึกษาที่มีประโยชน์เป็นอย่างยิ่ง และที่ขาดไม่ได้เลยคือผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งอาจารย์หัวหน้าฝ่ายปกครอง 3 ท่าน และน้องๆ นักเรียนอาชีวศึกษาทั้ง 6 คน ที่ให้ความร่วมมือและให้ความเอื้อเฟื้อในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี จนทำให้สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์

8. เอกสารอ้างอิง

ไทยรัฐออนไลน์. นร. วิทยุรันทันย่านร่มเกล้า ชักปืนยิงเจ็บ 2 ชาวบ้าน โคนลูกหลง. (2559). แหล่งที่มา

<http://www.thairath.co.th/content/638443> [9 พฤษภาคม 2560]

- เนชั่นทีวี. ปั่นเด็กช่าง เป็นนักเตะฝีเท้าดี แกัดกันอย่างยั่งยืน. (2562). แหล่งที่มา
<https://www.nationtv.tv/main/content/378713196/> [28 มีนาคม 2563]
- ศุภชัย ภู่งาม. เด็กเมือง. นักเรียน นักศึกษาดีกัน: ปัญหาของสังคม. (2555). แหล่งที่มา
<https://www.gotoknow.org/posts/373057> [9 พฤษภาคม 2560]
- ศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ กระทรวงแรงงาน. (2558). สถิติความต้องการแรงงานระดับชั้น ปวช. ปี 2558-2564.
สืบค้นเมื่อ 9 พฤษภาคม 2560 จาก <http://www.nso.go.th/sites/2014/>
- สรยุทธ จิโรภาส. ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ. (2558). แหล่งที่มา
<http://cuir.car.chula.ac.th/dspace/bitstream/123456789/50267/1/5580626924.pdf> [27 มกราคม 2563]
- Cohen, A. K. (1955). *Delinquent Boys: The Culture of the Gang*. Glencoe: Free Press.
- Gottfredson, M. R., & Hirschi, T. (1990). *A general theory of crime*. Stanford, CA: Stanford University Press.
- Hirschi, T. (1969). *Causes of Delinquency*. Berkeley, CA: University of California Press.
- Merton, R. K. (1957). *Social Theory and Social Structure*. New York: The Free Press.
- Sutherland, E. H. (1947). *Principles of Criminology*. Philadelphia: Lippincott.